

Taha Akyol

takyol@hurriyet.com.tr

Adalet mitingi

11 Temmuz 2017

TÜRKİYE’de her dönemde yargı ve adalet sorunları yaşandı fakat ilk defa “adalet” konusunda böyle bir yürüyüş ve böyle yüz binlerin katıldığı bir miting yapıldı.

Mitingin fevkalade kalabalık olduğu bir gerçektir.

İktidar da muhalefet de bu gerçeği iyi okumalıdır.

Sayın Emre Kongar’ın miting hakkında yazdığı **“hayal bile edemedik”** tespiti son derece önemlidir.

Niye hayal bile edilemezdi; niye başarıldı?

SOSYOLOJİK ZEMİN

Bizim tarihimizde siyaseti belirleyen faktör emek-sermaye değil, merkez-kenar çelişkisi oldu. CHP merkezle, devletle, otoriteyle özdeşleşti. DP ve devamı olan partiler halkla, ahalî ile özdeşleşti ve daima seçimleri kazandı.

Ortanın solu hareketinin teorisyenlerinden merhum Turan Güneş **“CHP halktan nasıl uzaklaştı?”** başlıklı ünlü makalesiyle 1960’larda yeni bir vizyon getirdi.

Deniz Baykal’ın 1971’de **“Siyasal Katılma”** adlı doktora tezinin de konusu buydu.

Devrimler, balo, kasketliler, türban, yaşam tarzları gibi kültürel semboller bu kutuplaşmanın dışavurumlarıdır.

Zamanımızda AK Parti aynı sosyolojik zemini korumak için bugünkü CHP’yi **“Tek Parti”** dönemiyle özdeş gösteriyor.

ÖNE ÇIKAN KAVRAMLAR

Yürüyüş ve mitingin asıl önemi, bu sosyolojik kalıbı aşma girişimi olmasıdır: Parti bayrakları ve bildik ideolojik sloganlar olmadan, her kesime **“hak, hukuk, adalet”** diye seslenildi.

Bu sayede, muhafazakâr kesimden de yürüyüşe katılımlar oldu, lehinde yazarlar oldu.

Miting konuşmasında Kılıçdaroğlu muhafazakâr kesimin hassasiyetlerine de yer verdi. **“Ergenekon ve Balyoz mağdurlarına”** da, **“KHK mağdurlarına”** ve **“Mavi Marmara şehitleri”**ne de sahip çıktı.

Terör örgütlerini ve 15 Temmuz ihanetini lanetledi; bu belalarla mücadelenin şehitleri arasında ayırım yapılmamasını istedi.

Miting sonunda okuduğu **“10 maddelik adalet çağırısı”** da aynı nitelikteydi.

Ayırım yapmadan bütün mağduriyetler için **“hak, hukuk, adalet”** istenmesi, katılımı **“Tahmin edemedik”** denilen boyutlara ulaştırdı.

İKTİDAR VE MUHALEFET

Görülmüştür ki, CHP büyümek istiyorsa, kalıbının dışına çıkmak, farklı kesimlere

açılmak zorundadır.

İktidar da görmelidir ki haksızlık, hukuksuzluk, adaletsizlik duygusu toplumdaki **“hak, hukuk, adalet”** talebini böyle bir miting yapma potansiyeline ulaştırmıştır.

Türkiye’de artık siyasetin ağırlıklı konuları geleneksel kutuplaşmanın simge ve sloganları değil, gelişmiş toplumlarda olduğu gibi hukuk, insan hakları, adalet, ekonomi ve eğitim gibi somut konular olmalıdır.

Umarım miting bu yönde bir dönüm noktası olur.

Bu tabii CHP’nin yeni tutumunda kararlı olmasına bağlıdır.

NAZİ ADALET BAKANI

Kılıçdaroğlu konuşmasında Nazi Adalet Bakanı Hans Frank’ın hâkimlere **“Führer nasıl düşünürse öyle karar verin”** dediğini söyledi. 1980 yılında yayınlanan **“Politikada Şiddet”** adlı kitabımda totaliter düşünceyi anlatırken ben de Hans Frank’ın sözlerine yer vermiştim:

“Eskiden bu doğrudur veya yanlıştır demek alışkanlığımızdaydı; bugün artık şöyle düşünmemiz lazım: Acaba Führer nasıl düşünür?!”

Adolf Hitler ismiyle imzalanmış kanunları halkımızın ruhunun mukaddes bir eseri saymak hepimiz için büyük ve kaçınılmaz bir mecburiyettir...”

Halbuki olaylar karşısında davranış seçeneklerini **“doğru mu, yanlış mı”** diye sorgulayarak düşünmek hür iradenin de bilimin de demokratik kültürün de önşartıdır.

Otuz yedi sene önceki kitabımdan bugün bahsetmem, her devirde kendi çapımda, bağımsız düşünmeyi, bağımsız ve tarafsız yargıyı savunduğumu kayda geçmek içindir.